DOI: 10.31393/reports-vnmedical-2019-23(2)-20

УДК: 37.091.2

СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНОГО МЕТОДУ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ РІВНІ

Саволук С.І., Ходос В.А., Лисенко В.М., Завертиленко Д.С.

Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (вул. Дорогожицька, 9, м. Київ, Україна, 04112)

Відповідальний за листування:
e-mail: savoluk@meta.ua

Статтю отримано 28 лютого 2019 р.; прийнято до друку 29 березня 2019 р.

Анотація. Мета роботи - оптимізація принципів та методів організації самостійної роботи на основі технологій інтерактивного навчання (проектний метод) в контексті планування навчального процесу лікарів-інтернів за спеціальністю "Хірургія", клінічних ординаторів, аспірантів та слухачів (за бажанням) на циклах тематичного удосконалення в межах програмних циклів кафедри хірургії та судинної хірургії НМАПО імені П.Л. Шупика. Використання традиційних навчально-педагогічних засобів, технологій і методів не забезпечує інтенсивного розвитку всіх напрямків діяльності на післядипломному рівні. Подолання цих суперечностей можливе за умови використання нових сучасних та інноваційних підходів до формування знань та вмінь, враховуючи існуючі можливості інформаційно-комунікативних технологій. Вирішення проблеми можливе через використання інтерактивних методів навчання - метод проектів. Впровадження інтерактивних методів у навчальний процес на всіх рівнях післядипломної підготовки спрямоване на системне формування знань фахівців, які здатні будувати розв'язати завдання в різних сферах практичної професійної діяльності.

Ключові слова: хірургічні тренди, післядипломна підготовка, самостійна робота, інтерактивне навчання, метод проектів.

Вступ

Завдяки впливу технологічного та інформаційного прогресу в хірургії та анестезіології відбулися докорінні, революційні зміни всіх хірургічних парадигм та стратегій ургентної та планової хірургії [1, 6]. Сучасна хірургія рішуче вступила в епоху безпечних суперрадикальних розширених мультивісцеральних резекцій, симультанних операцій та агресивної хірургічної тактики, що стало можливим завдяки інноваціям в анестезіології, фармакології, розробці лапароскопічних та ендоскопічних девайсів, застосуванню різнопланової електрохірургії з метою дисекції, гемостазу та холестаза та технологій апаратного анастомозування органів, сучасних алопластичних матеріалів для протезування дефектів передньої черевної стінки [6]. Це стало можливим завдяки інтеграції певних механізмів та факторів: 1) мультимодальність (програми - мультимодальної аналгезії, ренесанс технологій місцевої, провідникової та регіонарної анестезії, протоколи Fast Track Surgery, ERAS); 2) мультидисциплінарність (різнопрофільні підходи, особливо в онкохірургії - консиліум у складі хірурга, хіміотерапевта та радіолога, морфолога для етапного студіювання та верифікації); 3) мультитехнологічність (лапароскопія, ендоскопія, ендovasкулярні та гібридні операції з асиміляцією та конвергенцією технологій); 4) мультифункціональність (поліфункціональні електрохірургічні інструменти в лапароскопії та ендоскопії для дисекції та гемостазу, електрозварювання живих біологічних тканин, зшивальні апарати - лінійні та циркулярні степлери, системи дублювання, роботизована хірургія); 5) мультипроекція (доопераційний облік, прогнозування та індивідуальне планування нестандартних нештатних ситуацій); 6) мультифокус (урахування всіх сприят-

ливих та несприятливих факторів для отримання надійного прогнозованого сприятливого прогнозу для пацієнта, уникнення суб'єктивізму та впливу фактора особистості хірурга) [6]. Таким чином, комбінація хірургічних інновацій та технологій, рівень оволодіння ними, їх агресивне впровадження в рутинну хірургічну діяльність ставить собі за мету намагання позбутися впливу людського фактору, що виводить сучасну хірургію на рівень уніфікації, стандартизації та протокольності (стандартна операційна та технологічна процедура) [7], що створює виклики для державної системи післядипломної освіти та стимулює кожного з учасників цього процесу до безперервного пошуку можливостей професійного зростання (викладачі та слухачі) (системність та систематичність), вступаючи в конкурентні відносини з приватними структурами за споживача послуг (інтерни, курсанти), стимулюючи та прискорюючи створення ефективних професійних навчальних (тренінгових, симуляційних) фахових центрів, в умовах якого буде здійснюватися планомірна підготовка до зростання кривої навчання спеціаліста при роботі з сучасним хірургічним обладнанням згідно вимог та викликів сучасної клінічної хірургії [1, 2]. Без сумніву, створення та формування конкурентного середовища спонукає колективи клінічних кафедр до постійного вдосконалення (інформаційного, професійного та технологічного), активного використання сучасних інформаційних (хмарні сервіси, соціальні мережі, месенджери, відео-хостінги) та інтерактивних технологій для свого позиціонування на ринку освітніх послуг, презентуючи свої досягнення, свої наукові та клінічні можливості, модернізуючи навчальні програми та плани, приваблюючи курсантів на свої клінічні бази [1, 3, 4,

5]. Вирішення цих проблем неможливо без оптимізації самостійної роботи слухача, оскільки саме вона забезпечує максимальну мотивацію та освоєння великої за обсягом теоретичної та практичної інформації, що реалізується в процесі заняття у вигляді цільових навчальних завдань, і є основною формою оволодіння навчальним матеріалом. Для реалізації її принципів викладач повинен сформувати в інтерна (слухача) почуття відповідальності за організацію власного навчання: 1) планування діяльності; 2) фіксація основних моментів інформації на носії; 3) навички скорочення інформації без втрати суті та змісту; 4) швидкий її пошук в мережі [3, 4, 5].

Мета роботи - оптимізація принципів та методів організації самостійної роботи на основі технологій інтерактивного навчання (проектний метод) в контексті планування навчального процесу лікарів-інтернів за спеціальністю "Хірургія", клінічних ординаторів, аспірантів та слухачів (за бажанням) на циклах тематичного удосконалення в межах програмних циклів кафедри хірургії та судинної хірургії НМАПО імені П.Л. Шупика.

Матеріали та методи

У 2018 році на кафедрі хірургії та судинної хірургії НМАПО імені П.Л. Шупика (зав. каф. - д. мед. н., професор Саволук С.І.) пройшли навчання 61 лікар-інтерн за спеціальністю "Хірургія" 1, 2, 3 року, 137 лікарів-курсантів різної кваліфікаційної категорії (124 за бюджетом та 13 за спецфондом), 6 лікарів на циклах спеціалізації за індивідуальним планом, 15 клінічних ординаторів та 3 аспіранти та 22 лікарів-інтерна за спеціальністю "Сімейна медицина - загальна практика" при проходженні суміжного циклу з хірургії.

Для досягнення поставлених цільових завдань доцільною є оптимізація самостійної роботи шляхом застосування одного з видів інтерактивного навчання, принципів теорії ігор та теорії прийняття рішення - метод проектів.

Метод проектів (метод вирішення проблем, Дж. Дьюї, В.Х. Кілпатрік) доцільно застосовувати саме для самостійної роботи та підготовки згідно тематики навчального чи тематичного блоку. Принцип методу полягає в тому, що викладач (координатор) окреслює мету та етапи виконання завдання, джерела інформації для опрацювання. На початку роботи всі отримують завдання з вимогами до їх виконання та критеріями до їх оцінювання, потім учасники самі визначають проміжні завдання, здійснюють пошук шляхів для їх вирішення. Внаслідок доопрацювання індивідуально чи в групі представляється спільний проект на розгляд керівника. Відбувається захист (оприлюднення, презентація) проекту, на якому учасники обговорюють актуальність проблеми, висвітлюють отримані результати та аргументують висновки. Наслідком виконаної роботи є отримання кожним учасником проекту певної оцінки. Перед висвітленням оцінки метод проектів передбачає здійснен-

ня самооцінки та колективне оцінювання діяльності кожного учасника. Таке завершення проекту сприяє формуванню толерантності та самокритичності, вмінню вести дискусію, підводити підсумки роботи.

Проектний метод навчання - це сукупність таких способів навчання, при яких його учасник розвиває чи/або вдосконалює навички індивідуального або колективного пошуку інформації, її відбору (селекція), розподілу (градація, стадіювання) та систематизації матеріалу, створюючи цілісний проект в умовах змодельованої клінічної ситуації. Метод проектів описує алгоритм дій його учасників по використанню наявної бази знань та досвід по здобуттю нової інформації і технології організації викладачем комплексу цих дій. Метод проектів реалізується за допомогою різних засобів навчання, в тому числі, використовуючи сучасні інформаційні технології: комп'ютерні телекомунікації, електронні бази даних, віртуальні бібліотеки, музеї, відео, мультимедійні засоби, аудіо- та відеоконференції, факс, радіозв'язок, тому в наш час, в час нових можливостей, для комунікації, метод проектів отримав потужний поштовх до розвитку та впровадження в повсякденний навчальний процес на до дипломного та післядипломного рівнях.

За суттю проекти класифікують на: дослідницькі, творчі, ігрові, інформаційні, практично-орієнтовані. Дослідницькі проекти - логічно-структуровані проекти, що за змістом подібні до наукових досліджень, застосовують сучасні наукові методи (експериментальні та експериментально-клінічні роботи). Творчі проекти - передбачається креативний підхід до оформлення результатів шляхом створення приладів, моделей, фантомів, тренажерних установок, мануальних чи віртуальних тренажерів, мобільні додатки, онлайн-калькулятори. Ігрові проекти - учасники виконують певні ролі, що обумовлені характером та змістом проекту (моделювання клінічних ситуацій та їх опис у різноманітних ситуаційних завданнях як в текстовому, так і цифровому (відео-завдання) варіантах). Інформаційні проекти - збір інформації про об'єкт дослідження з метою аналізу, узагальнення та презентації на широкий загал (освітлення інновацій, погляд існуючих гедлайнів та класифікацій чи презентація нових протоколів профільних асоціацій). Практично-орієнтовані проекти вирізняються вузько-тематичним спрямуванням отриманих результатів діяльності учасників.

За кількістю учасників проекти поділяються на: індивідуальні, парні, групові. За часом проведення проекти поділяються на: короткочасні (1-3 заняття), середньої тривалості (1 тиждень - 1 місяць), довготривалі (кілька місяців). За предметно-змістовою ознакою проекти поділяються на: монопроекти (в межах одного предмету, дисципліни), міжпредметні (мультидисциплінарні) (онкохірургія).

У процесі такої роботи над проектами учасники розвивають навички самостійного клінічного мислення, окреслювати коло проблем та шляхи їх вирішення, по-

єднувати мультидисциплінарні знання, установлювати причинно-наслідкові зв'язки, прогнозувати результати, розвивають фаховий інтерес до дисципліни, стають впевненими, набувають почуття успіху і прогресу на власному рівні, виробляють дослідницькі уміння і навички, фахові здібності, застосовують нові поняття, терміни, формують знання.

Критеріями проекту є: 1) конкретність, оригінальність та креативність формулювання мети та завдання, 2) проект повинен бути актуальним, відображаючи сучасну проблематику, 3) потребує огляду сучасної літератури та актуальних тематичних джерел, 4) мають бути запропоновані напрямки розв'язання завдань чи подолання протиріч (практичне значення), 5) отримане практичне значення повинно бути значним, але досягатися простими технологічними діями.

Функція викладача: 1) на підготовчому етапі - ініціація ідеї проекту або, створення умов для появи цієї ідеї, допомога при первинному плануванні (визначення мети, мотивація до дій, визначення завдань, окреслення інформаційних джерел та ресурсів), 2) на етапі реалізації проекту (основний етап) - консультування з окремих питань, надає джерела додаткової інформації, координація дій між окремими групами та учасниками проекту, корекція, контроль, спрямування пошуку, пропозиції, редагування, 3) на заключному етапі (підсумковий етап) - робота в якості незалежного експерта (контрольно-оцінююча функція), опоненція, обговорення, експертиза результатів, оцінка якості виконання та презентації, окреслення перспектив для подальших досліджень; загалом, завдання викладача - створення такого простору, в якому реалізуються здібності командної роботи.

Критерії оцінки проектних робіт: 1) важливість теми проекту, актуальність, теоретична та практична значущість обраної теми, 2) глибина дослідження проекту і повнота розкриття теми, 3) оригінальність запропонованих рішень, 4) самостійність роботи над проектом, 5) якість виконання продукту і як розкритий зміст проекту в презентації, 6) використання засобів наочності, технічних засобів, 7) відповіді на поставлені запитання в ході обговорення проекту.

Умовами для реалізації проектного методу є: 1) вибір місця проведення (стаціонар, спеціалізоване відділення) для гарантування безперервності поступлення дослідної інформації та повноту обстежень об'єктів дослідження, 2) збір інформації проводиться з використанням реальної медичної документації (первинна документація та архіви дисертаційних робіт, карти обстежень, результати лабораторно-інструментальних досліджень, карта стаціонарного хворого, амбулаторна карта, створений лікувально-діагностичний шаблон, тощо), 3) вміння використовувати комп'ютерну техніку та програмного забезпечення для отримання, накопичення, обробки інформації, робота з великими базами даних, 4) результати проекту оформлюються письмово

та підлягають офіційній презентації (доповідь, публікація), 5) захист проекту необхідний для накопичення досвіду публічних виступів та презентації.

Такий підхід застосовується в роботі студентів в наукових гуртках - підготовка тематичної доповіді на засідання, підготовка наукових проектів для їх реалізації та презентації на студентських наукових конференціях та конкурсах (вузівських, міжвузівських, всеукраїнських), при написанні тематичної клінічної історії хвороби та на її підсумковому захисті, при проведенні конкурсу на кращу історію хвороби та на кращий науковий реферат, в навчанні в інтернатурі (рефератів на заліки, рефератів для проміжної та заключної атестації), клінічній ординатурі (курсів роботи в рамках тематики кафедральної НДР) та в аспірантурі (розділи дисертаційної роботи, аналітичний огляд літератури) у вигляді написання курсових наукових робіт, при підготовці робіт на конференції молодих вчених різного рівня, тематичних державних та недержавних наукових конкурсів.

Результати. Обговорення

Усі напрямки діяльності кафедри (освітня - післядипломна медична освіта та безперервний професійний розвиток; підготовка науково-педагогічних кадрів; науково-дослідницька; інноваційна; надання медичної допомоги) здійснюється згідно інтегрованої системи управління якістю за стандартом ISO 9001 : 2015.

З метою популяризації, позиціонування та презентації здобутків кафедри хірургії та судинної хірургії НМА-ПО імені П.Л. Шупика активно представлена в мережі Internet: на сайті академії, на власних кафедральних сайтах (з лапароскопії та з флебології), в соціальних мережах (Facebook, Instagram, Google+, LinkedIn) та відео-хостінг ресурсі (YouTube) для висвітлення цікавих клінічних випадків та складних операцій, для телемедичного консультування застосовуються програми месенджери - Scape, Telegram, Viber, WhatsApp.

Створення в 2016 році навчально-тренінгового кафедрального центру, його постійне вдосконалення шляхом активної співпраці з комерційними фірмами (виробниками хірургічного обладнання) дозволив в 2018 році забезпечити навчання 136 осіб, з них слухачів циклів ТУ ("Вибрані питання невідкладної абдомінальної хірургії", "Основи лапароскопічної хірургії"), ПАЦ та спеціалізації - 57 різної фахової підготовки, 95% з яких мали вже відповідну кваліфікаційну категорію з хірургії, лікарів-інтернів за спеціальністю "Хірургія" 1, 2, 3 року навчання - 61, клінічних ординаторів - 15, очних аспірантів - 3. Клас обладнаний 2 лапароскопічними тренажерами, генераторами різних видів хірургічної енергії (моно-, біполярна, електрозварювання), наявні всі види електрохірургічних інструментів та зшивальних апаратів, наборами шовного матеріалу та синтетичних імплантів, мультимедійним супроводом, інтерактивною системою для майстер-класів в режимі Live Surgery та системою для запису та архівування потокового відео в режимі

on-real-time в обладнаній кафедральній лекційній аудиторії, що має прямий мультимедійний та мереживний зв'язок з кафедральною операційною (зображення подається як загального плану, так і з ендоскопічної та лапароскопічної камери), що дозволяє активно проводити тематичні майстер-класи та науково-практичні клінічні конференції в режимі живої хірургії. Подібний формат проведення практичних та семінарських занять (режим живої хірургії) є виправданим, цікавим та перспективним, оскільки дозволяє продемонструвати досвід кафедри щодо реалізації концепції хірургії швидкого відновлення в роботу керованої хірургічної клініки державного та приватного підпорядкування та навчальних стандартів на основі отриманого досвіду підготовки фахівців після стажування в центрах IRCAD (Strasbourg University, France), ICCAS (Innovation Center Computer Assisted Surgery) (Leipzig University, Germany), Endoscopic training center of academic hospital (Bucharest, Romania), ESLS (European School of Laparoscopic Surgery на базі Saint-Pierre University Hospital, м. Брюссель, Бельгія).

У 2018 році колектив кафедри продовжив виконання ініціативно-пошукової науково-дослідної роботи: Інноваційні технології в хірургічному лікуванні захворювань органів черевної порожнини, черевної стінки та судин (термін виконання: 01.2017 - 10.2021 рр., № державної реєстрації: 0117U002468). З метою активного залучення лікарів-інтернів до наукової діяльності та проведення об'єктивного конкурсу до вступу в клінічну ординатуру та аспірантуру, підготовки доповідей до конференції молодих учених кафедрою впроваджено методику Днів інновацій, коли щотижня слухаються цікаві хірургічні новини, розробки, відкриття, доповіді з актуальних тем усіх розділів клінічної хірургії, звіти з наукових форумів.

Навчання в тренінговому класі здійснюється за індивідуальною програмою за попередніми результатами анкетованої кривої навчання. Задача практичних навиків та вмій на лапароскопічному тренажері є обов'язковим компонентом при проведенні проміжної та заключної атестації лікарів-інтернів з інтеграцією його в комплекс об'єктивного структурованого клінічного іспиту, слугуючи базовим критерієм допуску до лапароскопічних операцій, при підсумковій атестації слухачів та курсантів згідно зазначених програм передатестаційної підготовки, тематичного удосконалення та спеціалізації.

Активне використання інтерактивних навчальних технологій дозволив інтегрувати в навчальні плани серію (12) тематичних майстер-класів та 4 науково-практичних конференцій в режимі живої хірургії, залучаючи до участі співробітників 4 державних та 2 приватних клінічних кафедральних баз, лікарів-інтернів, курсантів у межах навчальної програми з висвітленням програми

на сайтах НМАПО і кафедри та в соціальних мережах.

Річний звіт з наукової та інноваційної діяльності констатував, що наукова продукція кафедри представлена 1 навчальним посібником, що присвячений малоінвазивним хірургічним технологіям в флебології, 11 фаховими наукометричними статтями, 31 тезами державного та міжнародного рівнів, 3 патентами на корисну модель, 3 методичними рекомендаціями, що присвячені інноваційним аспектам малоінвазивної хірургії гострого апендициту, лапароскопічній безшовній безфіксаційній TAPP-алогерніопластиці та ендовенозній хірургії варикозної хвороби вен нижніх кінцівок, підкреслюючи пріоритет кафедрального досвіду використання електрозварювання живих біологічних тканин в вітчизняній хірургії, до Реєстру галузевих нововведень оформлено 10 заявок, в підпорядковані кафедри клінічні бази впроваджено 87 інновацій, що стосуються всіх галузей ургентної та планової абдомінальної хірургії та хірургії варикозної хвороби та її ускладнень. Наукові пріоритети кафедри були захищені в 4 кандидатських дисертаціях 2 співробітників та 2 здобувачів кафедри, на етапі завершення ще 5 кандидатські дисертації (2 заочних аспірантів, 1 співробітника, 2 здобувачів), запланована 1 докторська дисертація, в яких будуть висвітлені всі сфери наукових інтересів кафедри.

Результати наукової діяльності широко висвітлювалися в 48 наукових доповідях на фахових форумах вітчизняного та міжнародного рівнів та на виступах перед хірургічною спільнотою 11 обласних осередків Асоціації хірургів України (Запоріжжя, Миколаїв, Кропивницький, Львів, Житомир, Одеса, Херсон, Чернігів, Черкаси, Вінниця, Дніпро), що має суттєвий позитивний вплив на наповнення циклів та виконання виробничого плану

Висновки та перспективи подальших розробок

1. Впровадження системи управління якістю всіх напрямків діяльності кафедри, активне використання сучасних інформаційних та інтерактивних технологій, ресурсів та методів (метод проектів), підтримка корпоративної культури, високого рівня мотивації, прагнення до постійного професійного зростання та вдосконалення колективу співробітників та лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, аспірантів та слухачів дозволяє вивести викладацьку, наукову, інноваційну, міжнародну та лікувально-діагностичну роботу в орбіту сучасних трендів.

2. Подальше розширення переліку технологій та впровадження інноваційних форм та прогресивних методів інтерактивної організації навчального процесу на післядипломному рівнях сприятиме формуванню конкурентоспроможності вітчизняного та кафедрального освітньо-інформаційного простору.

Список посилань

1. Вороненко, Ю. В. (Ред.). (2015). *Сучасні напрями менеджменту в охороні здоров'я: навчально-методичний посібник*. Київ: Медицина України.
2. Горачук, В. В. (2012). *Управління якістю медичної допомоги в закладі охорони здоров'я: монографія*. Вінниця: ТОВ "Меркьюрі - Поділля".

3. Карбованець, О., Куруц, Н., Голуб, Н., & Майораш, А. (2008). Метод проектів - сучасна педагогічна технологія навчання освітніх закладів різних рівнів. *Науковий вісник УжНУ. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, 15, 80-83.
4. Разієвська, Ж. В. (2008). Метод проектів - засіб формування ключових компетенцій на заняттях з предметів природничого циклу. *Біологія*, 13, 8-10.
5. Ступина, С. Б. (2009). *Технологии интерактивного обучения в высшей школе: учебно-методическое пособие*. Саратов: Наука.
6. Feldman L.S., Delaney C.P., Ljungqvist O., & Carli, F. (Eds.). (2015). The SAGES / ERAS Society Manual of Enhanced Recovery Programs for Gastrointestinal Surgery / - Springer. Retrieved from <https://www.springer.com/gp/book/9783319203638>.
7. Gibbs, T., Durning, S., & Van Der Vleuten, C. (2011). Theories in medical education: Towards creating a union between educational practice and research traditions. *Med. Teacher*, 33, (3), 183-187. doi: 10.3109/0142159X.2011.551680.
3. Karbovanets, O., Kuruts, N., Holub, N., & Maiorash, A. (2008). Metod proektiv - suchasna pedahohichna tekhnolohiia navchannia osvitnikh zakladiv riznykh rivniv [The method of projects is the modern pedagogical technology of teaching educational institutions of different levels]. *Naukovyi visnyk UzhNU. Seria: Pedahohika. Sotsialna robota - Scientific herald of UzhNU. Series: Pedagogy. Social work*, 15, 80-83.
4. Raziievska, Zh. V. (2008). Metod proektiv - zasib formuvannia kluchovykh kompetentsii na zaniattiakh z predmetiv pryrodnychoho tsyklu [The method of projects is a means of forming key competencies in the subjects of the natural cycle]. *Bioloiiia - Biology*, 13, 8-10.
5. Stupina, S. B. (2009). *Tehnologii interaktivnogo obucheniya v vysshej shkole: uchebno-metodicheskoe posobie [Technologies of interactive education in higher education: a teaching manual]*. Saratov: Nauka.
6. Feldman L.S., Delaney C.P., Ljungqvist O., & Carli, F. (Eds.). (2015). The SAGES / ERAS Society Manual of Enhanced Recovery Programs for Gastrointestinal Surgery / - Springer. Retrieved from <https://www.springer.com/gp/book/9783319203638>.
7. Gibbs, T., Durning, S., & Van Der Vleuten, C. (2011). Theories in medical education: Towards creating a union between educational practice and research traditions. *Med. Teacher*, 33, (3), 183-187. doi: 10.3109/0142159X.2011.551680.

References

1. Voronenko, Yu. V. (Red.). (2015). *Suchasni napriamy menedzhmentu v okhoroni zdorovia: navchalno-metodychnyi posibnyk [Modern areas of management in health care: a teaching manual]*. Kyiv: Medytsyna Ukrainy.
2. Horachuk, V. V. (2012). *Upravlinnia yakistiu medychnoi dopomohy v zakladi okhorony zdorovia: monohrafiia*

СОВРЕМЕННЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ ПРОЕКТНОГО МЕТОДА ПРИ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА НА ПОСЛЕДИПЛОМНОМ УРОВНЕ

Саволюк С.И., Ходос В.А., Лысенко В.Н., Завертиленко Д.С.

Аннотация. Цель работы - оптимизация принципов и методов организации самостоятельной работы на основе технологий интерактивного обучения (проектный метод) в контексте планирования учебного процесса врачей-интернов по специальности "Хирургия", клинических ординаторов, аспирантов и слушателей (по желанию) на циклах тематического усовершенствования в рамках этой программы циклов кафедры хирургии и сосудистой хирургии НМАПО имени П.Л. Шупика. Использование традиционных учебно-педагогических средств, технологий и методов не обеспечивает интенсивного развития всех направлений деятельности на последипломном этапе обучения. Преодоление этих противоречий возможно при условии использования новых современных и инновационных подходов к формированию знаний и умений, учитывая имеющиеся возможности информационно-коммуникативных технологий. Решение проблемы возможно путем использования интерактивных методов обучения - метод проектов. Внедрение интерактивных методов в учебный процесс направлено на системное и систематическое формирование знаний специалистов, которые способны будут решать задачи в различных сферах практической профессиональной деятельности.

Ключевые слова: хирургические тренды, последипломная подготовка, самостоятельная работа, интерактивное обучение, метод проектов.

MODERN POSSIBILITIES OF APPLICATION OF THE PROJECT METHOD WHILE ORGANIZING THE EDUCATIONAL PROCESS AT THE POSTGRADUATE LEVEL

Savoljuk S.I., Chodos V.A., Lusenko V.N., Zavertilenko D.S.

Annotation. The purpose of the work is to optimize the principles and methods of organizing independent work on the basis of interactive learning technologies (design method) in the context of planning the educational process of interns in the specialty "Surgery", clinical residents, postgraduates and students (optional) in the cycles of thematic improvement within the program Cycles of the Chair of Surgery and Vascular Surgery of Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education. The use of traditional educational and pedagogical means, technologies and methods does not ensure the intensive development of all areas of activity at the postgraduate level. Overcoming these contradictions is possible provided that new modern and innovative approaches to the formation of knowledge and skills are taken into account, taking into account the existing possibilities of information and communication technologies. Solving the problem is possible through the use of interactive learning methods - the method of projects. The introduction of interactive methods in the educational process at all levels of postgraduate training is aimed at the systematic formation of knowledge of specialists who can solve problems in various areas of practical professional activities.

Keywords: surgical trends, postgraduate training, independent work, interactive learning, project method.